

Paupių bendruomenės 2018-06-11 raštu Nr. 5 pateiktų pastabų komentaras

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS AB „KLAIPĖDOS MEDIENA“ KATILINĖS VEIKLOS IŠPLĖTĪMAS BEI PAGRINDINĖS GAMYBOS ORO VALYMO SISTEMŲ TOBULINIMAS LIEPŲ G. 68, KLAIPĖDOJE ATRANKOS INFORMACIJA DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. 2017 m. buvo pradėtas eksploatuoti Apdailintos medienos drožlių plokščių cechas. Techniniame projekte Nr. 2016-10-10-TP-SP-AR, pagal kurį buvo išduotas Statybos leidimas Nr. LRS-31-170113-00003, 2017-01-13, buvo nurodyta, kad naujojo gamybinio pastato statyba nesukels aplinkos oro taršos, o 2017 m. atliktoje „Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaita“ (toliau tekste – Oro ataskaita), paskelbtoje <http://projektai.rinalija.lt/vakarumg/km2017inventorizacija.pdf>, jau nurodomas šiame objekte oro taršos šaltinis Nr. 282, per metus išmetantis 0,8678 t kietųjų dalelių. Projektuotojai kartu su AB „Klaipėdos mediena“ pateikia sąmoningai klaidinančią informaciją, kad išvengtų poveikio aplinkai vertinimo ir derinimo su visuomenę. Mes manome, jei techniniame projekte yra numatyta, kad oro taršos šaltinių nebus, tai AB „Klaipėdos mediena“ turi taikyti tokias technines priemones, kad tos taršos ir nebūtų eksploatuojant objektą

Vadovaudamasi LR aplinkos ministro 2017-10-16 įsakymu Nr. D1-845 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 50 punktu gautą atrankos informaciją visuomenė pagal aprašo 51.3 punktą turi teikti *aiškų ir suprantamą, argumentuotai įvertinamą pasiūlymą.*

Nagrinėjamoje atrankos informacijoje nebuvo duomenų apie 2016-jų metų techninio projekto turinį. AB „Klaipėdos mediena“ nėra žinoma, kokių informacijos šaltinių duomenimis apie įmonės techninę dokumentaciją naudotasi teikiant šią pastabą, nes pagal tuo metu galiojusio LR aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-708 su pakeitimais patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ 8 priedo 5.3 punktą projekto dalies „Aplinkos apsauga ir būsimas poveikis aplinkai“ 6.2 skirsnyje oro taršos šaltinis Nr. 282 nurodytas ir įvertintas.

AB „Klaipėdos mediena“ 2017-jų metų aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitoje duomenys apie taršos šaltinį Nr. 282 pateikti remiantis atliktais taršos šaltinio matavimais, nustatytas įrenginio valymo efektyvumas sudaro 99,2 %.

AB „Klaipėdos mediena“ ūkinė veikla yra organizuota pagal šiuolaikinius darbo saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus, gamyboje įdiegtos pažangios technologijos, sertifikuotos pagamintos produkcijos kokybė atitinka E1 klasės reikalavimus.

Įmonėje vykdant taršos šaltinių instrumentinę kontrolę, sisteminio aplinkos kokybės normų nesilaikymo – teršalų išmetimo viršijimų nėra nustatoma, o gamybinėje veikloje susidarančių teršalų sklidimo modeliavimo rezultatai nepatvirtina tik vizualiais stebėjimais paremtos nuomonės apie aplinkos kokybės normų viršijimą.

2. KM PAV atrankos pavadinime ir tekste nurodoma, kad planuojamas naujas katilas, skirtas Klaipėdos m. šilumos gamybai ir keletos oro valymo įrenginių tobulinimas, bet tekste nenurodyta, kad lyginant su Oro ataskaita:

a. didinami džiovyklose (o.t.š. Nr. 265) sudeginamo biokuro kiekis iki 2 kartų (nuo 6070 t/m iki 11690 t/m, dirbant įprastu režimu, ir nuo 680 t/m iki 1310 t/m, prasiplaunant filtrui), todėl galima daryti išvadą, kad didinami pagrindinės gamybos – medienos drožlių gamybos pajėgumai 2 kartus

Pajėgumų didinimas, siekiant patenkinti rinkos paklausą, bet kurioje pramonės įmonėje yra natūralus ir teigiamas reiškinys: sukuriama naujos darbo vietos, daugiau finansinių galimybių dalyvauti miesto infrastruktūros plėtojimo ir kituose visuomenei naudinguose projektuose. AB „Klaipėdos mediena“ produkcija atitinka aukšto kokybės lygio standartus, todėl yra plačiai naudojama, įmonėje yra įdiegtos pažangios gamybos technologijos, įgyvendinamos nuolat tobulėjančios aplinkos apsaugos priemonės.

Šiuo atveju biokuro sąnaudų absoliuti išraiška nereiškia tiesiogiai proporcingo gamybos pakeitimo. 2017 m. inventorizacijos ataskaitoje kuro kiekis apskaičiuotas pagal ankstesniais metais numatytą šilumos poreikį gamybai. Atrankos informacijoje suvienodinus visų įmonės kurą deginančių įrenginių prognozuojamų biokuro sąnaudų apskaitos principą, yra įvertintas kuro poreikis pagal džiovyklų šiluminę galią *didžiausiam įmanomam šilumos kiekiui pagaminti*. Be to, suderinus buhalterinę, operatyvinę bei techninę apskaitą buvo patikslinti taikomi biokurą sudarančių skirtingų rūšių šalutinių produktų piltinio tankio ir kiti perskaičiavimo koeficientai.

Pagal įmonės vystymosi planus yra numatyta atsisakyti kurą deginančiuose įrenginiuose naudoti gamtines dujas. Kadangi džiovyklų pakuros yra pritaikytos dujoms ir biokurui deginti, mažinant dujų sunaudojimą didės biokuro poreikis. Gamtinės dujos taps tik rezerviniu kuru.

b. didinamas 2 MW našumo katilo (o.t.š. Nr. 252 – baldų gamybos c.) sudeginamo biokuro kiekis 2,38 karto (nuo 2100 t/m iki 5000 t/m) ir 3,5 MW našumo katilo (o.t.š. Nr. 259 – baldų gamybos c.) sudeginamo kuro kiekis 2,67 karto (nuo 3000 t/m iki 8000 t/m), todėl galima daryti išvadą, kad didinami baldų gamybos pajėgumai daugiau nei dvigubai

Pastaboje paminėti vandens šildymo katilai labiau skirti šilumai gaminti bendragamyklinėms reikmėms. Įmonėje didėja šilumos poreikis patalpoms šildyti dėl dviejų priežasčių: po pastatų rekonstrukcijos keičiasi šildomi plotai, antra, ekonominiais sumetimais šildymas elektriniais kaloriferiais cechuose yra keičiamas pigesniu, iš deginamo biokuro. Čia perskaičiavimas atliktas tais pačiais sumetimais – pagal didžiausią įmanomą pagaminti šilumos kiekį, taikomi patikslinti koeficientai.

Valstybės mastu prioritetinė kryptis yra biokuro naudojimas centralizuoto šilumos tiekimo įmonėse ir jų infrastruktūros plėtra dėl kitų šilumos iš atsinaujinančių šaltinių gamintojų dalyvavimo. Veikiant esamiems katilams maksimaliu pajėgumu susidarys galimybė tenkinti įmonės poreikius ir pagamintą perteklinę šilumos energiją perduoti miestui, taip užtikrinant patikimą šilumos energijos tiekimą vartotojams.

c. KM PAV atrankos 10 psl. nurodoma „2018-ais metais be numatyto katilinės veiklos išplėtimo yra planuojama pradėti eksploatuoti naują baldinių detalių gamybos įrangą, aprūpintą 2-jų sklendžių Nederman grandininųjų filtrų NFKZ 3000 (10+2) HJ ST1, našumas 85000 m³/val.“, t.y. atsiranda nauji oro taršos šaltiniai Nr. 285-1 ir 285-2, per metus išmetantys 2,2356 t kietųjų dalelių. Būtina patikslinti KM PAV atrankos pavadinimą

Pavadinimo formuluotė „pagrindinės gamybos oro valymo sistemų tobulinimas“ neprieštarauja planuojamos veiklos esmei – po pastatų remonto gali keistis įrengimų išdėstymas,

iškilti papildomų technologinių operacijų poreikis, dėl ko oro valymo sistemos gamybinėse patalpose gali būti kitaip išdėstomos – pagal poreikį sujungiamos, skaidomos, keičiamos naujomis.

Naujo taršos šaltinio galimas poveikis aplinkai yra įvertintas, nustatyta, kad teršalo koncentracijos ribinių verčių viršijimo papildomos oro valymo sistemos eksploatavimas nesukels.

3. Įvertinant šio rašto p. 2 ir, kad AB „Klaipėdos mediena“ Oro ataskaitoje nepilnai pateikta informacija:

a. apie gaminamos produkcijos technologiją ir pajėgumus. Būtina pateikti pilną esamos ir planuojamos veiklos MDP (medienos drožlių plokščių) gamybos, AMDP (apdailintos medienos drožlių plokščių) gamybos, korpusinių baldų gamybos, popieriaus impregnavimo, šilumos gamybos technologijos aprašymą bei esamus ir planuojamus pajėgumus

Nesusietų su planuojama veikla esamos gamybos technologijų detalus aprašymas nėra šios atrankos procedūros objektas.

Atrankos informacijoje pateiktų duomenų apimtis ir turinys pagrįstai leidžia vertinti esamą situaciją bei galimą planuojamos veiklos – naujo katilo ir 2-jų filtrų poveikį aplinkai.

MDP, AMDP, baldų gamybos ir kitų procesų teršalų kiekiai yra įvertinti 2017-ųjų metų inventorizacijos ataskaitoje, jokių pajėgumų didinimo nuo to laiko nebuvo ir atrankos informacijos svarstymo metu nėra planuojama, todėl ataskaitos duomenys atrankos informacijoje naudojami, kaip esamos taršos rodikliai.

b. cheminių medžiagų ir preparatų saugos duomenų lapai (toliau tekste – SDL) pateikti nepilnos sudėties ir dalis jų neatitinka REACH reikalavimų. Būtina pateikti visų naudojamų ir planuojamų naudoti cheminių medžiagų ir preparatų patikslintus SDL

Pagal REACH reglamentą medžiagų ir mišinių saugos duomenų lapuose skelbiama skirta profesionaliems naudotojams informacija. Inventorizacijos ataskaitoje darbo su dokumentu patogumui buvo pateiktos tik tos SDL dalys, kurių duomenis reikalingi oro taršai vertinti.

Nuoroda į visos apimties saugos duomenų lapus – <http://projektai.rinalija.lt/vakarumg/sdl.pdf>

4. KM PAV atrankoje, o ne atrankos nuorodose, turi būti pateikta informacija apie Atrankos aprašo p. 12 prašomą informaciją: esamos ir planuojamos veiklos žaliavų naudojimas, cheminių medžiagų ir preparatų (mišinių) naudojimas, įskaitant ir pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų (cheminių mišinių) naudojimą (nurodant jų pavojingumo klasę ir kategoriją), pavojingųjų (nurodant pavojingųjų atliekų technologinius srautus) ir nepavojingųjų atliekų susidarymo šaltinį arba atliekų tipą) naudojimas; planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti ir laikyti tokių žaliavų, medžiagų, preparatų (mišinių) ir atliekų kiekis“. Pateikti esamose katilinėse ir planuojamoje katilinėje naudojamas chemines medžiagas ir preparatus bei jų kiekius

Normatyviniai aktai nereglamentuoja informacijos pateikimo būdo ir santykio tekste, prieduose ar kitaip.

Atrankos informacijos 6-me punkte yra parašyta: „Dėl planuojamos veiklos žaliavų, cheminių medžiagų ir mišinių naudojimas nepasikeis“. Po to sutrumpintai aprašyta esama padėtis – su planuojama veikla nesusietas medžiagų poreikis veikiančioje gamyboje pagal atskirus technologinius procesus, glaustai surašant prašomą informaciją. Kadangi duomenų šaltinis inventorizacijos ataskaitoje, pateiktą nuorodą į jos elektroninę versiją.

AB „Klaipėdos mediena“ katilinėje termofikacinio vandens paruošimui naudojama viena cheminė medžiaga – natrio chloridas. Atrankos 6 punktas papildytas.

5. Pagrįsti planuojamų sudeginti dujų, biokuro, žaliavų ir cheminių medžiagų metinius kiekius

Planuojamas sunaudoti biokuro ir gamtinių dujų kiekis apskaičiuotas su prielaida, kad visi kurą deginantys įrenginiai veiks pilnu pajėgumu ir gamins maksimaliai įmanomą šilumos energijos kiekį. Šilumos perteklius bus realizuojamas Klaipėdos miestui. Gamtinių dujų sąnaudos mažės, kadangi ši kuro rūšis taps tik rezervine.

Žaliavų ir cheminių medžiagų metiniai kiekiai apskaičiuojami pagal įmonėje nustatytas medžiagų sunaudojimo technologinėms operacijoms normas produkcijos vienetui pagaminti. Pradinius duomenis teikia įmonės atitinkamų padalinių atsakingi darbuotojai.

6. Nurodyti džiovyklų kiekį ir pajėgumus (MW), sudeginamo kuro kiekius ir pagaminamos MDP kiekius per metus, kurie buvo pateikti 2007 m. PAV ataskaitoje „Gamybos reorganizavimas, naujos katilinės statyba ir drožlių džiovyklų modernizavimas“

AB „Klaipėdos mediena“ yra sumontuotos dvi kombinuotos medienos dulkių ir dujų drožlių džiovyklos CKE 100 po 10 MW galios.

Faktiniai sudeginamo kuro bei gaminamos produkcijos kiekiai teikiami įmonės ataskaitose, vykdomos veiklos sukeltos taršos priimtumas bei leistinumas nustatytas galiojančiame taršos leidime, todėl palyginimas su 2007-ųjų metų duomenimis nėra tikslingas, nes po 2007-ųjų metų pagal faktinę ir planuojamą veiklą nustatyta tvarka buvo rengti kiti taikymą nusakantys dokumentai.

7. Pateikti oro valymo įrenginių: oro t.š. Nr. 265, 240, 284 (planuojamas) gamintojų technines charakteristikas ir eksploataavimo instrukcijas

Drožlių džiovinimo bei klįjintų drožlių kilimo presavimo technologinės operacijos, kurių išmetimai patenka į aplinkos orą per taršos šaltinius Nr. 265 ir Nr. 240 nėra atrankos informacijoje nagrinėjamas klausimas. Išmetimai iš šių šaltinių yra įvertinti AB „Klaipėdos mediena“ ūkinės veiklos galimo poveikio zonoje taršos sklidimo modelyje. Potencialaus pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai nėra nustatyta.

Apie planuojamą statyti katilą duomenys yra pateikti atrankos informacijos 5 punkte 9-me puslapyje bei 8 – 11 punktuose.

Kadangi prašoma dokumentacija nėra šios atrankos dalykas, kvalifikuotus paaiškinimus apie veikiančius įrenginius bei technologinius procesus gali suteikti AB „Klaipėdos mediena“ specialistai suinteresuotiems asmenims sutartu laiku atvykus į įmonę.

8. Pateikti emisijų instrumentinių matavimų protokolus oro t.š. Nr. 263, Nr. 264, Nr. 265 filtrų praplovimas, Nr. 240 (tame tarpe Aplinkos apsaugos agentūros ir/ar Jūrinių tyrimų centro)

Drožlių džiovinimo bei klįjintų drožlių kilimo presavimo technologinės operacijos, kurių išmetimai patenka į aplinkos orą per taršos šaltinius Nr. 263, Nr. 264, Nr. 265 ir Nr. 240 nėra atrankos informacijoje nagrinėjamas klausimas. Pagal taršos šaltinių išmetamų teršalų monitoringo duomenis, įskaitant valstybinių institucijų atliktus tyrimus, Aplinkos apsaugos agentūrai kasmet teikiamos nuotekų tvarkymo apskaitos ataskaitos. Be to, AB „Klaipėdos mediena“ neturi teisės viešai platinti atestuotų laboratorijų atliktų matavimų ir tyrimų protokolus be jų raštiško sutikimo.

Kadangi prašoma dokumentacija nėra šios atrankos dalykas, į klausimus apie vykdomus stebėjimus, atliktus tyrimus bei jų rezultatus sutartu laiku gali atsakyti AB „Klaipėdos mediena“ specialistai.

9. *Pagrįsti ar esami ir planuojami kurą deginantys įrenginiai bei deginamas kietasis biokuras atitinka „Kietojo biokuro kokybės reikalavimai“ reikalavimus*

AB „Klaipėdos mediena“ kurą deginantys įrenginiai yra pritaikyti biokurui deginti. Atliktais tyrimais yra patvirtinta, pagal cheminę sudėtį ir kitus parametrus šalutiniai gamybos produktai atitinka kietojo biokuro kokybės reikalavimus.

10. *KM PAV atrankoje skaičiuojant emisijas iš biokuro naudojamas biokuro kiekis nurodomas normalios drėgmės, o biokuro kaloringumas – sausos masės. Drėgmės faktorius turi būti suvienodintas, nes šiuo atveju sąmoningai yra didinamas metinis emisijų kiekis*

Metinis išmetamų teršalų kiekis nustatomas pagal faktinį kuro sunaudojimą.

AB „Klaipėdos mediena“ šilumai gaminti naudojami šalutiniai produktai – susmulkintos MDP, AMDP plokščių atraižos, baldinių detalių frezavimo, gręžimo pjuvenos. Kuras transportuojamas uždaru būdu, laikomas dengtame kuro sandėlyje. Nustatomas maksimalus naudojamo kuro drėgnis neviršija 5 – 7 procentų. Tokios kokybės kuras energetikos pramonėje yra laikomas sausu, todėl naudojamam kurui yra taikomas sausos medžiagos šilumingumas.

11. *Šiuo metu kas 2 val. po 10 min. trukmės (trukmę nurodė KM direktorius R. Šalkauskas bendruomenės atstovų 2018-05-18 vizito į KM metu) atliekami filtrų (2-a pakopa) praplovimai ir teršalai, apvalyti tik ciklonuose (1-a pakopa), iš oro t.š. Nr. 265 išmetami į aplinkos orą. Įvertinant, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2004-02-11 įsakymo Nr. D1-68 „Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės metodinės rekomendacijos“ p. 9 – minimalus mėginių paėmimo laikas – 30 min., o padidintų emisijų trukmė praplaunant filtrus – tik 10 min., t. y. neužtikrinamas momentinių emisijų, vykdant filtro praplovimą, nustatymas ir poveikis aplinkos orui bei visuomenės sveikatai. Reikalaujame, kad išsiskiriantys teršalai (oro taršos šaltinis Nr. 265), būtų valomi oro valymo įrenginiuose (dviejų pakopų) be pertrūkio*

Šlapio valymo elektrostatinis nusodintuvas SENA (toliau – SENA nusodintuvas) – šaltinis Nr. 265, visada veikia kartu su dviem ciklonais – šaltiniai Nr. 263 ir Nr. 264. Praplovimo metu neveikiant elektrostatiniam filtriui, ir ciklonai, ir nusodintuvo skruberis veikia.

Yra numatytas laikas profilaktinės priežiūros darbams, tuo metu drožlių džiovinimas sustabdomas. Visiškai nevalytas oras iš džiovinimo būgnų į aplinką jokiais atvejais nepatenka.

Elektrostatiniam filtriui dirbant be pertrūkio, praplovimu nevalomuose elektroduose susikaupus dideliame kiekiui medienos dulkių, elektros iškrovos metu gali kilti gaisras. Be gaisro pavojaus, storesnis sluoksnis dulkių elektrode sumažins filtro veikimo efektyvumą.

AB „Klaipėdos mediena“ eksploatuojamas šlapio valymo elektrostatinis nusodintuvas SENA firmos Scheuch specialiai sukurtas medienos apdirbimo pramonėje naudoti.

Atkreiptinas dėmesys į dviejų pakopų kietųjų dalelių valymo esmę:

- pirmoji pakopa yra užteršto oro iš drožlių džiovinimo būgno valymas atitinkamame ciklone – nuo pradinės teršalų koncentracijos išvalymas 98,6 – 98,8 %.

- antroji pakopa – ciklonuose išvalyto oro papildomas valymas SENA nusodintuve, kur *teršalų likučiai po ciklonų* sulaikomi vandeniu ir įrenginio elektrode su 99,8 % efektyvumu.

Esant įrenginio gamintojo garantuotam beveik šimtaprocentiniam kietųjų dalelių pašalinimui, kas nuo eksploatavimo pradžios 2009-ais metais ne kartą patvirtinta matavimų rezultatais, keisti bet kokius subalansuotos valdymo programos parametrus yra grėsminga gaisrinės saugos ir aplinkos apsaugos atžvilgiais.

LR aplinkos Ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-68 patvirtintos Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės metodinės rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) dėl minimalios 30 minučių mėginio ėmimo trukmės

filto praplovimo atveju negali būti taikomos, nes dėl to gali būti nepataisomai sugadintas brangus įrenginys.

Pagal Rekomendacijų 9 punkto esmę:

- *pirmiausia svarbu išaiškinti darbo režimo sąlygas* – dešimties minučių praplovimo trukmė techniškai negali būti pratęsiama ar trumpinama;

- *sumažinti srauto greičio netolygumo įtaką* – oro srauto greitį filtre optimizuoja gamintojo nustatytas automatinio valdymo režimas, pagal atliekamų periodinių matavimų rezultatus oro srautas pasižymi tolygumu;

- *padidinti matavimų skaičių, kad būtų gautas matavimų, atliktų tokiomis pačiomis matavimo sąlygomis, rezultatų artumą* – per įrenginio eksploatavimo periodą nuo 2009-ųjų metų atliktų rezultatų matavimo sąlygos nesikeitė, nustatytos teršalų koncentracijos mažai skyrėsi, todėl matavimo rezultatai yra patikimi.

Siūlymai nevykdyti elektrodų praplovimo ar pratęsti praplovimo metu mėginių paėmimo laiką dėl išdėstytų priežasčių nėra priimtini, abu nepataisomai pakenks įrenginiui.

12. KM PAV atrankos p. 11 nurodytas džiovyklų (oro taršos šaltiniai Nr. 265, 236, 264) suminis darbo laikas – 10650 val./metus, kai metuose yra max 8784 val./metus. Todėl būtina patikslinti o.t.š. Nr. 265, 263 ir 264 darbo laikus

Taršos šaltinių veikimo trukmės aritmetinis sumavimo veiksmas šiuo atveju netaikytinas.

Šlapio valymo elektrostainis nusodintuvas SENA – taršos šaltinis Nr. 265, **visada** veikia kartu su dviem ciklonais – šaltiniai Nr. 263 ir Nr. 264. Praplovimo metu pašalinant sulaikytas dulkes nuo elektrostainio filto elektrodų, ciklonai veikia, ir oro srautas iš jų patenka į SENA nusodintuvą. Taigi kas dvi valandas po 10 minučių nevyksta tik nusodinimas elektrodoose, tačiau drėgnoje aplinkoje kietosios dalelės iš oro srauto yra sulaikomos ir nuplaunamos į nuotekų nusodinimo rezervuarą. Išplaunamos iš filto korių nuosėdos oro srautu negali patekti į aplinką, kadangi praplovimo metu įsijungia centrifuga ir išplautos kietosios dalelės filto sienomis nusileidžia žemyn.

SENA nusodintuvo *elektrostatinio filto* veikimas yra vientisas nedalomas procesas, kurio apskaitos tiksliausiai pavadinamos fazės „įprastas darbo režimas“ ir „filto praplovimas“ negali būti vykdomi arba reguliuojami nepriklausomai vienas nuo kito.

Du kartus per mėnesį po 12 valandų, tai yra 288 val./m arba 12 dienų per metus, yra numatytas laikas profilaktinės priežiūros darbams, tuo periodu drožlių džiovinimas yra sustabdomas.

Paprastai įmonėje dirbama ištįsus metus, tokiu atveju SENA nusodintuvo veikimo laikas yra $[8760 - 288 =]$ **8472 (8500) val./metus**, iš jų praplovimo metu be sulaikymo elektrodoose – $[10 \text{ min} / 60 \times 12 \times (365 - 12) =]$ **706 (710) val./metus**.

Tais atvejais, jeigu gamyba nevyksta atskiromis šventinėmis dienomis, atitinkamai mažėja įrenginių darbo trukmė, kas vertinama apskaičiuojant faktinius darbo laiką ir metinius išmetimus.

Tiesiogiai iš ciklonų – šaltiniai Nr. 263 ir Nr. 264, į aplinkos orą teršalai gali patekti tik neįprastų veiklos sąlygų metu: įvykus netikėtam SENA nusodintuvo gedimui staigiai nutraukti džiovinimo procesą nėra įmanoma, todėl tam tikrą laiką iki džiovyklos atvėsinimo yra tęsiamas oro valymas ciklonuose. Neatitiktinių išmetimų atsiradimo ir trukmės iš anksto numatyti neįmanoma, todėl yra nurodytas preliminarus ciklonų darbo laikas, kuris turi būti tikslinamas pagal faktinius įvykio parametrus. Visiškai nevalytas oras iš džiovinimo būgnų į aplinką niekada nėra išleidžiamas. 2017-ais ir 2018-ais metais incidentų nebuvo, neįprastų veiklos sąlygų neužfiksuota.

13. Nurodyti, nuo kokių procesų ir kokios cheminės medžiagos juose naudojamos, nutraukiamam orui į biologinius oro valymo įrenginius (oro taršos šaltinį Nr. 240)

Procesai, kurių išmetimai patenka į biologinius oro valymo įrenginius, nėra šios atrankos dalykas. Į biologinio valymo įrenginius – taršos šaltinis Nr. 240, patenka klįjintų drožlių kilimo presavimo hidrauliniame prese išmetimai – dalis laisvojo formaldehido iš dervos. Drožlių plokščių presavimo ciklą sudaro preso užkrovimas ir uždarymas, maksimalaus presavimo spaudimo pasiekimas ir išlaikymas, presavimo spaudimo mažinimas, išlaikymas be spaudimo, preso atidarymas, preso iškrovimas. Preso plokštės kaitinamos karštu tepalu iki 195 – 205 °C.

Klįjintų drožlių kilimą sudaro vidinis bei du išoriniai sluoksniai, gaminami sumaišant atitinkamai vidiniam ir išoriniam sluoksniams skirtas išdžiovintas drožles su karbamido formaldehido derva, amonio nitrato bei karbamido vandens tirpalais, pridedant lydytą parafiną, skirtą medienos drožlių plokščių išbrinkimui mažinti.

14. Nurodyti, kuriuo džiovyklų valymo įrengimų režimu dirbant atliktas oro teršalų priežeminių koncentracijų sklaidos modeliavimas

Oro teršalų priežeminių koncentracijų sklaidos modeliavimui buvo panaudoti teršalų koncentracijų didžiausios reikšmės, atitinkančios kiekvienam darbo režimui, įvertinant jo trukmę, kaip aprašyta šio rašto 12 punkte.

15. KM PAV atrankos 1 pav. nenurodytas numatomas pastatyti sandėlis „nepavojingoms žaliavoms laikyti“, kuris minimas 10 psl. 4 pastraipoje

Nepavojingų žaliavų sandėlyje aplinkos oro taršos šaltinių nėra. Taršos šaltinių išdėstymo planas pav. 1 papildytas, planuojamo pastatyti sandėlio vieta yra pažymėta.

16. Pateikti vidaus transporto esamus ir planuojamus laikomų ir suvartojamų degalų kiekius. Nurodyti, kaip degalais aprūpinamas vidaus transportas

Informacija apie vidaus transporto degalų sąnaudas nėra šios atrankos procedūros objektas. AB „Klaipėdos mediena“ vidaus transporto degalų poreikis dėl naujų katilo ir oro valymo sistemų montavimo nepasikeis.

Vidaus transportas degalais aprūpinamas iš 10 m³ antžeminės talpyklos specialiai įrengtoje vietoje pagal LR aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d įsakymu Nr. D1-434 patvirtintus asmeninio naudojimo skysto kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimus – LAND 80 – 2006.

Metinis dyzelino vidaus transportui kiekis iš degalinės sudaro apie 93 t.

Įmonėje yra autokrautuvų su dujinais varikliais. Suskystintų dujų balionai krautuvuose saugiai keičiami specialiai teritorijoje tam skirtoje aptvertoje vietoje. Suskystintų dujų sąnaudos iki 222 t/m. Autokrautuvų 80 – 90 procentų darbo laiko yra krovinių gabenimas patalpose.

17. Nurodyti, koks yra esamas vandens suvartojimas ir planuojamas naujai katilinei vandens poreikis – m³/m, m³/d. Nurodyti vandens tiekėją

Informacija apie vandens suvartojimą nėra šios atrankos procedūros objektas. AB „Klaipėdos mediena“ geriamojo vandens iš miesto vandentiekio suvartojimas sudaro apie 12800 m³/m. Termofikacinio vandens tinklų pamaitinimui naudojama iki 300 m³/m. Vandens apskaitai sistemoje įrengtas vienas vandens skaitiklis. Kadangi papildymas vyksta periodiškai, dienos vidutinės sąnaudos nėra apskaitomos, kas mėnesį paimama nuo 1 m³ iki 34 m³, vidutiniškai po 15 m³.

18. Pateikti informaciją apie paviršinių nuotekų tvarkymą

Informacija apie paviršinių nuotekų tvarkymą nėra šios atrankos procedūros objektas. AB „Klaipėdos mediena“ teritorijoje susidarančios paviršinės nuotekos surenkamos vietiniais paviršinių nuotekų tinklais, išvalomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose bei išleidžiamos į Dangės upę.

AB „Klaipėdos mediena“ apie vykdomą paviršinių nuotekų sistemos pertvarkymą ir planuojamą valymo įrenginių keitimą nustatyta tvarka iš anksto pranešė Aplinkos apsaugos agentūrai. 2018-02-28 raštu Nr. (28.5)-A4-1931 Aplinkos apsaugos agentūra informavo AB „Klaipėdos mediena“ ir Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentą apie priimtą sprendimą priemonių įgyvendinimo periodui nustatyti išleidžiamų nuotekų LLK bei paviršinių nuotekų monitoringo sąlygas.

AB „Klaipėdos mediena“ sprendimą vykdo, pasibaigus rekonstrukcijai numatyta tvarka teiks paraišką Taršos leidimo atitinkamai daliai pakeisti.

19. Nurodyti triukšmo matavimo darbo vietas (žiūr. 25 psl. lentelę) žemėlapyje ir pateikti tai įrodančius triukšmo tyrimo protokolus bei pagrįsti nurodyto triukšmo slopinimo dydžius, pateikti triukšmo matavimo gyvenamojoje aplinkoje protokolus

AB „Klaipėdos mediena“ atliekamų darbo vietų triukšmo tyrimo protokolai sudaro dešimčių puslapių rinkinius kiekviename padalinyje. Veikla vykdoma pastatuose, todėl visų matuotų taškų žymėjimas teritorijos žemėlapyje nebus informatyvus.

Lentelėje 27 puslapyje iš matavimo protokolų parinkti duomenys yra skirti pastatų sienų izoliacinių savybių įtakai garso sklidimui į aplinką paaiškinti. Garso lygis patalpose nurodytas pagal išmatuotą triukšmingiausio įrenginio garso lygį. Atkreipiame dėmesį, esant greta keliems šaltiniams, jų skleidžiamas garso lygis nėra aritmetiškai sumojamas. Triukšmo slopinimo dydžiai iš STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“ ir kitų šaltinių.

Atrankos informacijoje pateiktos suvestinės lentelės sudarytos pagal įmonės aplinkoje atliktų triukšmo matavimų protokolus. Su protokolais galima susipažinti įmonėje, dalyvaujant atsakingiems specialistams.